

İstanbul, 03 Mart 2016

2016/300

GENEL MEKTUP No: 748

Konu : Yatırım Fonlarının Sınıflandırılma Esasları Hk.

SAYIN ÜYEMİZ,

Bilindiği üzere, yatırım fonlarının yatırım stratejilerinin yatırımcılar tarafından daha iyi anlaşılabilmesi ve benzer yatırım stratejisine sahip fonların risk ve getirilerinin daha etkin bir şekilde karşılaştırılmasının yapılabilmesi açısından faydalı olacağı düşüncesiyle, Birliğimiz Portföy Yönetim Şirketleri Meslek Komitesi nezdinde yatırım fonlarının sınıflandırılmasına ilişkin “Yatırım Fonları Sınıflandırma Rehberi” hazırlanmıştır. Söz konusu rehber, Birliğimizin 30 Aralık 2015 tarih ve 26 No’lu Genelgesiyle duyurulmuştur.

Söz konusu rehberle ilişkin, sektörden gelen görüş ve öneriler doğrultusunda değişiklik yapılmıştır. Sermaye Piyasası Kurulu’nun onayıyla güncellenen ve Birlik Yönetim Kurulunun 24.02.2016 tarih ve 299 sayılı toplantısında kabul edilen “Yatırım Fonları Sınıflandırma Rehberi” ve “Yatırım Fonları Sınıflandırma Şeması” Genel Mektubumuz ekinde sunulmaktadır.

Bu sınıflandırma kapsamında, fon içtüzük ve izahnamelerinde herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Yatırım fonlarının kurucusu portföy yönetim şirketlerince, mevcut tüm fonlarının yeni sınıflandırma içindeki kategorisinin işbu Genel Mektubumuzun yayım tarihi sonrası 5 iş günü içinde, Kamuyu Aydınlatma Platformu’nda (KAP) açıklanması ve söz konusu açıklamaya ilişkin Birliğimize bilgi verilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, yeni kurulacak fonların sınıflandırılmasına veya mevcut fonların yatırım stratejilerindeki değişikle meydana gelebilecek kategori değişikliğine ilişkin açıklamaların da KAP'a yapılması ve aynı gün içerisinde söz konusu açıklamaya ilişkin Birliğimize yazılı bilgi verilmesi gerekmektedir.

Yatırım Fonları Sınıflandırma Rehberi ve Şeması; mevzuat değişiklikleri ve/veya sektörel ihtiyaçlara göre güncellenecek ve üyelerimize duyurulacaktır. Gereęi için bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla,

İlkay ARIKAN
Genel Sekreter

Ekler:

- 1- Yatırım Fonları Sınıflandırma Rehberi
- 2- Yatırım Fonları Sınıflandırma Şeması

YATIRIM FONLARI SINIFLANDIRMA REHBERİ ^{1, 2}

- 1) Para Piyasası Fonları:** Portföyünün tamamının devamlı olarak, vadesine en fazla 184 gün kalmış likiditesi yüksek para ve sermaye piyasası araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış ve portföyün günlük olarak hesaplanan ağırlıklı ortalama vadesi en fazla 45 gün olan fonlar.
- 2) Borçlanma Araçları Fonları³:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yerli ve/veya yabancı kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.
 - a. Kamu Borçlanma Araçları Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak TL cinsi kamu borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.
 - b. Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak TL cinsi özel sektör borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.
 - c. Dış Borçlanma Araçları (Eurobond) Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak kamu ve/veya özel sektör tarafından ihraç edilen dış borçlanma araçlarından (Eurobond) oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.
 - d. Yabancı Borçlanma Araçları Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'i devamlı olarak ihraççı kuruluşu Türkiye'de yerleşik olmayan kamu ve/veya özel kuruluşların borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.
 - e. Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış, fon portföyüne vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıklar dâhil edilemeyen ve portföyünün günlük olarak hesaplanan ağırlıklı ortalama vadesi en az 25 en fazla 90 gün olan fonlar.

¹ Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yerli ve yabancı ihraççıların döviz cinsinden ihraç edilmiş para ve sermaye piyasası araçlarından oluşması halinde, anılan fonların unvanında "(Döviz)" ibaresine yer verilir. Ancak, unvanında "(Döviz)" ibaresi yer alan fonlar tarafından sadece yabancı ihraççıların para ve sermaye piyasası araçlarına yapılan yatırım hiçbir zaman fon toplam değerinin %80'i veya daha fazlası olmayacaktır. Kurucu tarafından %80'lik oranın sadece yabancı ihraççıların para ve sermaye piyasası araçlarına yapılan yatırım ile sağlanmasının planlanması halinde fonun unvanında "(Döviz)" yerine "Yabancı" ibaresine yer verilecektir. Bu kapsamda, unvanında "döviz" ifadesi bulunan fonlar, ayrı bir sınıflandırma yerine, varlık grubuna göre belirtilen sınıflandırmada ilgili alt sınıfta değerlendirilecektir.

² Sınıflandırma şeması yılda bir defa her yılın Ocak ayında güncellenecektir.

³ Unvanında hem vade hem de ihraççı (kamu/özel) bazında farklılaşmaya giden fonlarda unvanında belirtilen **ihraççı** bazında sınıflandırma yapılır.

- f. Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış ve portföyünün günlük olarak hesaplanan ağırlıklı ortalama vadesi en az 91, en fazla 730 gün olan fonlar.
- g. Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış ve portföyünün günlük olarak hesaplanan ağırlıklı ortalama vadesi en az 730 gün olan fonlar.
- h. Diğer Borçlanma Araçları Fonları:** Yukarıdaki sınırlamalara uymamakla birlikte fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yerli ve/veya yabancı kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.

3) Hisse Senedi Fonları: Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yerli ve/veya yabancı ihraççıların paylarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.

- a. Hisse Senedi Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yerli ihraççıların paylarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.
- b. Yabancı Hisse Senedi Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yabancı ihraççıların paylarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan fonlar.
- c. Endeks Hisse Senedi Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'i devamlı olarak Kurul tarafından uygun görülen bir hisse senedi endeksi kapsamındaki varlıkların tümünden ya da örneklem yoluyla seçilen bir kısmından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış ve baz alınan endeks değişimi ile fon birim pay değeri değişimi arasındaki korelasyon katsayısının en az 0,9 olması zorunlu olan fonlar.

4) Karma ve Değişken Fonlar:

- a. Karma Fonlar:** Portföyünün tamamının devamlı olarak ortaklık payları, borçlanma araçları, altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçlarının en az ikisinden oluşması ve her birinin değerinin fon toplam değerinin %20'sinden az olmaması izahname ile sınırlandırılmış olan fonlar.
- b. Değişken Fonlar⁴:** İzahnamesinde belirli bir yatırım stratejisi belirtilmemiş veya yatırım stratejisi değişen piyasa koşullarına göre değişen, çoklu varlık gruplarına yatırım yapma esnekliği izahnamesinde belirtilen ancak yatırım sınırlamaları dar bant aralıkları ile kısıtlanmamış fonlar.

⁴ Değişken fonların, risk değerli değişken fon olarak sınıflandırılabilmesi için izahnamelerinin yatırım stratejisi bölümünde ilgili risk değerine atıfta bulunulması gerekmektedir. Belirli bir risk değeri ile sınırlandırılmayan değişken fonların "Diğer Değişken" sınıfında yer almaları gerekmektedir.

- i. **Muhafazakar/Temkinli Değişken fonlar:** İzahnamesinde yatırım stratejisi Rehber’de hesaplama yöntemine yer verilen risk değeri baz alınarak belirlenen ve risk değeri 1 - 2 ile sınırlandırılan değişken yatırım fonları.
- ii. **Dengeli Değişken Fonlar:** İzahnamesinde yatırım stratejisi Rehber’de hesaplama yöntemine yer verilen risk değeri baz alınarak belirlenen ve risk değeri 3 - 4 ile sınırlandırılan değişken yatırım fonları.
- iii. **Atak/Dinamik/Büyüme Değişken Fonlar:** İzahnamesinde yatırım stratejisi Rehber’de hesaplama yöntemine yer verilen risk değeri baz alınarak belirlenen ve risk değeri 4 - 5 ile sınırlandırılan değişken yatırım fonları.
- iv. **Agresif Değişken Fonlar:** İzahnamesinde yatırım stratejisi Rehber’de hesaplama yöntemine yer verilen risk değeri baz alınarak belirlenen ve risk değeri 5 - 7 ile sınırlandırılan değişken yatırım fonları.
- v. **Diğer Değişken Fonlar:** İzahnamesinde yatırım stratejisi Rehber’de hesaplama yöntemine yer verilen risk değeri baz alınarak belirlenmeyen değişken yatırım fonları.

5) Kıymetli Madenler Fonları: Fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak Borsada işlem gören altın ve diğer kıymetli madenler ile kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarından oluşması izahname ile sınırlandırılmış fonlar.

a. Altın Fonu: Fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak Borsada işlem gören altın ve altına dayalı sermaye piyasası araçlarından oluşması izahname ile sınırlandırılmış fonlar.

b. Kıymetli Madenler Fonu: Fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak Borsada işlem gören kıymetli madenler ile kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarından oluşması izahname ile sınırlandırılmış fonlar.

6) Fon Sepeti Fonları: Fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak diğer fonlar ve borsa yatırım fonlarının katılma paylarından oluşması izahname ile sınırlandırılmış fonlar.

a. Hisse senedi Fon Sepeti Fonları: Fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak hisse senedi fonları ve hisse senedi borsa yatırım fonları katılma paylarından oluşması izahname ile sınırlandırılan fon sepeti fonları.

b. Borçlanma Araçları Fon Sepeti Fonları: Fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak borçlanma araçları fonları ve borçlanma araçları borsa yatırım fonları katılma paylarından oluşması izahname ile sınırlandırılan fon sepeti fonları.

c. Emtia Yabancı Fon Sepeti Fonları: Fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak yabancı emtia fonları ve yabancı emtia borsa yatırım fonları katılma paylarından oluşması izahname ile sınırlandırılan fon sepeti fonları.

- d. Yabancı Fon Sepeti Fonları:** Yukarıdaki tanımlamaların herhangi bir tanesine uymayan, yatırım stratejisi esnek olup herhangi bir varlık sınıfını işaret etmeyen, fon portföyüne sadece yabancı fonları dahil edebilen yabancı fon sepeti fonları.
- e. Diğer Fon Sepeti Fonları:** Yukarıdaki tanımlamaların herhangi bir tanesine uymayan, yatırım stratejisi esnek olup herhangi bir varlık sınıfını işaret etmeyen fon sepeti fonları.

7) Katılım Fonları: Portföyünün tamamının devamlı olarak kira sertifikası, katılma hesapları, ortaklık payları, altın ve diğer kıymetli madenler ve Kurul tarafından uygun görülen diğer faize dayalı olmayan para ve sermaye piyasası araçlarından oluşması izahname ile sınırlandırılmış fonlar.

- a. Kira Sertifikası Katılım Fonları (TL):** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak TL cinsi kira sertifikalarından oluşması izahname ile sınırlandırılan ve kira sertifikası geliri elde etmeyi amaçlayan katılım fonları.
- b. Kira Sertifikası Katılım Fonları (Döviz) :** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yerli ve/veya yabancı döviz cinsi kira sertifikalarından (Sukuk) oluşması izahname ile sınırlandırılan katılım fonları.
- c. Katılım Hisse Senedi Fonları:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak yerli ihraççıların paylarından oluşması fon izahnamesi ile sınırlandırılmış olan katılım fonları.
- d. Altın Katılım Fonu:** Fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak Borsada işlem gören altın ve altına dayalı sermaye piyasası araçlarından oluşması izahname ile sınırlandırılmış katılım fonları.
- e. Diğer Katılım Fonları:** Yukarıdaki tanımlamaların hiçbirine uymayan katılım fonları.

8) Alternatif Fonlar:

- a. Serbest Fonlar:** Katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulan ve mevzuatta belirtilen temel portföy ve işlem sınırlamalarına tabi olmaksızın fon izahnamesinde belirtilen yatırım stratejisi ve limitleri dahilinde yatırım yapabilen fonlar.
- b. Garantili ve Koruma Amaçlı Fonlar:** Yatırımcının başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesi;
 - 1) Uygun bir yatırım stratejisine ve garantör tarafından verilen garantiye dayanılarak taahhüt edilen fonlar "GARANTİLİ FON",
 - 2) Uygun bir yatırım stratejisine dayanılarak en iyi gayret esas çerçevesinde amaçlanan fonlar "KORUMA AMAÇLI FON"olarak adlandırılır.
- c. Gayrimenkul Yatırım Fonları:** Katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olup, fon toplam değerinin en az %80'inin devamlı olarak gayrimenkuller, gayrimenkul projeleri, gayrimenkule dayalı haklar, altyapı yatırım ve hizmetlerine ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçlarından oluşması ihraç belgesi ile sınırlandırılan fonlar.

d. Girişim Sermayesi Fonları: Katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olup, fon toplam değerinin en az %80'inin girişim sermayesi yatırımlarından oluşması ihraç belgesi ile sınırlandırılan fonlar.

YATIRIM FONLARI

